«Ηρακλής»

22/9/02

Ο ΑΝΤΡΕΪ ΣΕΡΜΠΑΝ, σκηνοθέτης του Ευριπίδειου «Ηρακλή», (ΚΘΒΕ, Επίδαυρος 16/17.08.02) στηρίχτηκε εμφανέστατα σε μία εντυπωσιακή εικόνα.

Αυτή ήταν η προσέγγισή του στη συγκεκριμένη τραγωδία. Ομως η λαλίστατη ποίηση των έργων του Αρχαίου Δράματος, δεν είναι δυνατόν ν' αποδοθεί με δύο ή τρία εντυπωσιακά εικονικά τοπία.

Μερικές φανταχτερές εικόνες οι οποίες και μεταξύ τους ακόμη, αυτούσιες, διέφεραν στο στιλ εικαστικά. Χωρίς αμφιβολία η σκηνοθεσία του Σερμπάν στηρίχτηκε σ' ένα σύνολο εικόνων προφανώς ως υλοποίηση ορισμένων ιδεών του σκηνοθέτη οι οποίες, όπως απεδείχθη σκηνικά, δεν είχαν συνοχή. Αντίθετα εμφανέστατα αποκάλυψαν την αμηχανία του σκηνοθέτη σχετικά με τον πλουσιότατο λόγο του Ευριπίδη στο συγκεκριμένο κείμενο.

Ελλειψη μελέτης σε βάθος της συγκεκριμένης τραγωδίας. Ελλειψη εμπεριστατωμένης πρότασης και συνεπώς έλλειψη επαρκούς αιτιολόγησης του ερωτήματος: «Γιατί ν' ανέβει το συγκεκριμένο έργο του Ευριπίδη; Στην προκειμένη περίπτωση η απάντηση είναι το θέαμα. Δηλαδή, γιατί έπρεπε να υπάρχουν τόσα μεταλλικά τραπέζια και ν' αγκομαχεί ο χορός και οι ηθοποιοί πέρα – δώθε να τα κουβαλάνε, να τα πετάνε, να τα σηκώνουν δημιουργώντας διάφορα σχήματα κάθε φορά;

Επιπλέον δίπλα στο μοντέρνο μεταλλικό και ασημίζον χρώμα των τραπεζιών μια μεγάλη πατούσα, άλλου στιλ, με κεριά. Για να δηλώσει τι; Επίσης με φόντο αυτήν την κύρια εικόνα, η εμφάνιση της Ιριδας και της Λύσσας σε γραμμή μιούζικαλ. Λίγο απ' όλα δηλαδή.

Με ευθύνη του σκηνοθέτη, ο εξαίρετος σκηνογράφος Δ. Φωτόπουλος ανταποκρίθηκε με επάρκεια στις σκηνοθετικές απαιτήσεις. Η πολύ καλή σκηνογραφική εργασία σ' αυτήν την παράσταση ανέδειξε την έλλειψη σκηνοθετικής πρότασης με βάση το κείμενο στο οποίο περ' από την καλή μετάφραση της Μαίρης Γιόση δεν δόθηκε η πρέπουσα σκηνοθετική σημασία. Η επιμονή της σκηνοθετικής οπικής στο θέαμα άφησε και τους ερμηνευτές της συγκεκριμένης παράστασης ουσιαστικά μόνους να ερμηνεύσουν τους ρόλους τους όπως ο καθένας μπορούσε.

Το μαύρο και γκρι χρώμα καθώς και η μουσική της Ελίζαμπεθ Σουέντος, έδωσαν αρκετά έντονα την αίσθηση του επικείμενου θανάτου από τη «μανία» που κυρίευσε τον Ηρακλή, ο οποίος εμφανίστηκε με ζουρλομανδύα επί σκηνής.

Ο διακεκριμένος ηθοποιός Στέφανος Κυριακίδης προσέγγισε τον Ηρακλή χωρίς ν' αναδείξει τις απαιτούμενες εντάσεις στις αλλαγές των διαθέσεων του ήρωα. Η Λυδία Φωτοπούλου δεν έπεισε ως Μεγάρα, αφού προσπάθησε να ερμηνεύσει την ηρωίδα με την τεχνική που απαιτούν οι ρόλοι άλλου είδους θεάτρου προσδίδοντας στην τραγική φιγούρα μία υφή νάρκισσου. Παρά πολύ καλός ο Δημήτρης Καμπερίδης στο ρόλο του Αμφιτρύωνα, ικανοποιητικά ερμήνευσε τον Θησέα ο Δημήτρης Σιακάρας.

Δυνατός και ρυθμικός ο Χορός έδωσε έντονα το στίγμα της παρουσίας του μέσ' από την αρκετά καλή χορογραφία του Κωνσταντίνου Ρήγου. Η μελέτη του Αρχαίου Δράματος και η ερμηνευτική καθώς και η σκηνοθετική προσέγγισή του, δεν μπορεί και δεν πρέπει ν' αντιμετωπίζεται με τα ίδια μέτρα και σταθμά με τα οποία εργάζεται κανείς στ' άλλα είδη θεάτρου. Θεωρώ ότι με αυτήν τη βάση, ο Αντρέι Σερμπάν είδε τον Ευριπίδειο «Ηρακλή» ως έναυσμα για τη δημιουργία εντυπωσιακών εικόνων παρά ως ποιητικό κείμενο μεγίστης αξίας, έτσι ακολούθησε μία πορεία μοναχική και άσχετη με τα δεδομένα του έργου.

Κριτική από
την Καλλιόπη Παπανάκη